

2. Особенности библиографических пособий, создаваемых на основе электронных технологий – <http://www.hi-edu.ru/e-books/CB/017.html>
3. Медянкина И. П., Бобров Л. К. Логико-структурный анализ проблем информационно-библиотечного обеспечения учебного процесса / И. П. Медянкина, Л. К. Бобров // 16-я Междунар. конф. «Крым 2009. Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса», Судак, 6-14 июня 2009 г.
4. Малышев С. Л., Нескубо Л. Е. Образовательная библиотечная информационно-аналитическая среда/ С. Л. Малышев, Л. Е. Нескубо // 16-я Междунар. конф. «Крым 2009. Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса», Судак, 6-14 июня 2009 г.

к.е.н. Скороходова Л.В., Волощук Л.О., Петрова Л.С.

Одеський національний політехнічний університет

Інтелектуальний капітал як об'єкт обліку та аналізу

Як самостійний науковий напрямок проблема створення і розвитку комплексного теоретичного і методологічного апарату обліку та аналізу інтелектуального капіталу у спеціальних дослідженнях не розглядалась. В цих умовах теоретична та методологічна розробка проблеми формування спеціального інструментарію для обліку та аналізу і надання зацікавленим користувачам достовірної інформації про інтелектуальний капітал є актуальною задачею. Також потребує уточнення понять, що характеризують інтелектуальний капітал бізнесу і процес його використання у рамках комерційної діяльності.

Правильне визначення будь-якого поняття дає змогу якнайкраще зрозуміти його суть і правильно використовувати значення дефініції надалі. Останнім часом інтелектуальний капітал підприємств стає все більшим чинником їх тривалої конкурентоспроможності та стійкого розвитку. В умовах інноваційної економіки саме інтелектуальний капітал визначає цінність та ринкову вартість економічного суб'єкта. Він стає одним з ключових об'єктів управління у сучасній системі управління підприємствами.

Виходячи з цього постає проблема в розкритті правильного та конкретного визначення поняття «інтелектуальний капітал».

Існує велика кількість тлумачень інтелектуального капіталу, такі як:

- 1) інтелектуальний капітал - це знання, інформація, досвід, організаційні можливості, інформаційні каналі, які можна використовувати, щоб створювати багатство [1];
- 2) інтелектуальний капітал - це знання, які можуть бути конвертовані у вартість, іншими словами, це сума всього того, що знають і чим володіють робітники і

що формує конкурентоздатність організації. Інтелектуальний важко точно ідентифікувати і ще важче ефективно використовувати [2];

3) інтелектуальний капітал представляє собою щось ніби "колективного мозку", акумулюючого наукові і повсякденні знання робітників, інтелектуальну власність і накопичений досвід, спілкування і організаціону структуру, інформаційні мережі і імідж фірми [3];

4) під інтелектуальним капіталом у широкому розумінні розуміється сума знань в організації, яка забезпечує їй конкуренту перевагу і створює додану вартість продукції [4].

В найбільш широкому розумінні інтелектуальний капітал - це один із різновидів капіталу, який має відповідні ознаки капіталу і відтворює, одночасно, властиву лише йому (інтелектуальному капіталу) специфіку і особливості. Як економічна категорія інтелектуальний капітал розглядається з позиції авансованої інтелектуальної власності, що під час свого руху приносить більшу вартість за рахунок додаткової вартості [5].

Але навіть при більш-менш правильному виборі дефініції інтелектуального капіталу постає ще одна не менш важлива проблема – це обрання правильного підходу до класифікації складових інтелектуального капіталу. На сьогодні відомо багато класифікацій, але частіше інтелектуальний капітал розподіляють на три складові:

Рисунок 1. Складові інтелектуального капіталу

Тому можна зробити висновок, що незважаючи на значну кількість напрацювань з питань інтелектуального капіталу, досі не вирішені основні проблеми управління цією категорією: не існує единого визначення сутності та класифікації

складових інтелектуального капіталу, відповідно не вирішені проблеми обліку інтелектуального капіталу та його складових, відсутні універсальні методики аналізу та оцінки.

Вирішення цих питань стане запорукою правильного руху в напрямку виявлення правильних шляхів, способів та методів з управлінні знаннями зокрема, і інтелектуальним капіталом загалом.

Література:

1. Гапоненко А.Л, Управление знаниями. - М.: ИПК госслужбы, 2001. - 52 с.
2. Stuart T.A. Intellectual Capital: The New Wealth of Organisations. London, 1997; Rethinking the Future. L., 1997
3. Иноземцев В. Л. За пределами экономического общества - М.: "Academia" - "Наука", 1998 - 640с.
4. Селезнев Е.Н. Интеллектуальный капитал как объект управления// Справочник экономиста №2,2007, стр. 25
5. Бутнік - Сіверський О.Б. Інтелектуальний капітал: теоретичний аспект // Інтелектуальний капітал – 2002, № 1.-С.16-27.

Стребко Ю.А., Івахнік А.Ю., к.е.н. Дорошук Г.А.

Одеський національний політехнічний університет

**Ефективність впровадження системи управління якістю на
ДП "Іллічівський морський торговельний порт" та ВАТ
“Одескабель”**

ISO (Міжнародна організація з стандартизації) — це всесвітня федерація національних органів стандартизації (комітетів — членів ISO). Міжнародний стандарт ISO 9001 розроблено Технічним комітетом ISO/TC 176 «Управління якістю і забезпечення якості», Підкомітетом SC 2 «Системи якості». Стандарт містить вимоги до систем управління якістю, спрямовані на забезпечення якості і підвищення задоволеності споживача. Впровадження системи управління якістю слід вважати стратегічним рішенням організації. В данній роботі розглядається система управління якістю на двох підприємствах: ДП “Іллічівський морський торговий порт” та ВАТ “Одескабель”. Проводиться її порівняльна характеристика на даних підприємствах. І на підставі цього робиться висновок про ефективність впровадження системи управління якістю на кожному з розглянутих підприємств та виконання ними вимог згідно зі стандартом ISO 9001.

Стандарт ISO 9001 установлює вимоги до системи управління якістю, які можна застосовувати: для внутрішніх цілей організації або для цілей сертифікації чи контрактних цілей. Він зосереджує увагу головним чином на результативності системи управління якістю з погляду задоволення вимог замовника. На розроблення і